

שיחת השבוע

שישים שנה להשלמת המשימה

ב' בשבט לפני שישים שנה קיבל הרבי מליובאוויטש את עול ההנהגה, וקבע את ייעודו של דורנו. את המשימה הזאת עלינו להשלים

אדמו"ר הרי"צ (יושב) ומשמאלו חתנו וממלא מקומו, הרבי מליובאוויטש

היום הקדוש י' בשבט מקשר שני מנהיגים דגולים שקמו לעם היהודי בדורות האחרונים. זה יום ההילולא של אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, הנשיא השישי של חסידות חב"ד.

הוא היה המנהיג היהודי היחיד שהעז להתייבב נגד השלטון הקומוניסטי ברוסיה הסובייטית, והקים מחתרת ענקית של חסידים בעלי מסירות נפש, שפעלו לשמירת גחלת היהדות. הפעילות הזאת התקיימה לאורך כל שנות המשטר הקומוניסטי, ובזכותה התקיימו חיים יהודיים בברית המועצות.

מאבק הרואי לא פחות ניהל עם בואו לארה"ב, בשנת ת"ש (1940). הוא מצא שם יהדות קריה, שמנסה להיטמע ברוח האמריקנית. ניסו להסביר לו שאמריקה שונה, ושאין שום סיכוי לבנות באמריקה את היהדות הישנה שהכיר באירופה. אבל הרבי הכריז: "אמריקה אינה שונה!", ומשפט זה היה לססמה המובילה של פעילותו.

בעקבות פעילותו החלו להיראות ברחובות ארה"ב יהודים עטורי זקן, נפתחו תלמודי תורה וישיבות, ושלוחים מטעם הרבי יצאו לרחבי ארה"ב כדי להפיץ את אור היהדות. למעשה, הרבי הרי"צ הוא שהניח את היסודות למפעל השלוחים הכביר.

הדור השביעי

ביום הזה החלה לזרוח שמשו של חתנו וממלא מקומו, הרבי מליובאוויטש. במשך השנה הראשונה לאחר הסתלקות חותנו סירב לקבל עליו את ההנהגה, אבל ביום ההילולא הראשון, ב' בשבט תשי"א, השמיע את מאמר החסידות הראשון שלו, המבוסס על מאמר החסידות האחרון של חותנו, 'באתי לגני', וזה היה האות כי קיבל עליו את האדמו"רות.

במאמר הזה הרבי מתווה את ייעודו של דורנו, וקובע כיצד עלינו לפעול בעת הזאת. הרבי אומר שם כי דורנו הוא הדור השביעי לבעל התניא, ומבאר את מאמר חז"ל "כל השביעין חביבין". חביבותו של השביעי אינה בזכות מעלותיו, מסביר הרבי, אלא מפני שהוא השביעי לראשון, ובכל זאת הוא 'חביב', והוא דווקא נדרש להשלים את עבודתו של הראשון.

הדברים נאמרו בסערת נפש, ומפעם לפעם הרבי הפסיק את אמירת המאמר מפני שקולו נחנק. עוד אמר שם, שזה "שאנחנו בדור השביעי הוא לא עלפי בחירתנו ולא על ידי עבודתנו ובכמה עניינים אפשר שלא כפי רצוננו", אבל זאת המציאות - אנחנו הדור השביעי, שתפקידו לסיים את הגלות ולהביא את הגאולה.

להכריע את הכף

אל היעד הזה כונו כל מעשיו ופעולותיו של הרבי. הוא פנה אל כל יהודי, בכל קצווי תבל, כדי שלא יישאר אפילו יהודי אחד ויחיד שלא יהיה מוכן לגאולה. הוא שיגר את שליחיו לכל פינה נידחת בעולם, כדי שגיעו לכל יהודי ויזכו אותו במצוות, לבל יהיה 'ערום' בבוא הגאולה.

בשנים שלאחר מכן הכריז הרבי כי הגאולה כבר עומדת מעבר לדלת, ונדרש רק מעשה אחד או דיבור אחד של יהודי כדי להכריע את הכף. זו המשימה שעלינו להשלים, כדי שיבוא הקץ לכל התלאות שעם ישראל עבר ועובר, ונזכה לבואו של משיח צדקנו בקרוב ממש.

יש חדש

שבת הילולא

שבת זו, י' בשבט, היא יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. נהוג לעלות לתורה בשבת זו, ללמוד פרקים ממאמר החסידות האחרון של בעל ההילולא ('באתי לגני'), ולקיים התוועדות חסידית. בכל בתי-כנסת חב"ד יהיו בע"ה השבת התוועדויות מיוחדות. בתי-חב"ד רבים ברחבי הארץ מארגנים התוועדויות גדולות במוצאי שבת קודש, ברוב עם.

כינוס ילדי ה'רשת'

כרכבת תלמידי רשת החינוך של חב"ד, 'רשת אהל יוסף יצחק', שנוסדה על שמו של בעל ההילולא, יתכנסו אי"ה ביום שני, י"ב בשבט, בהיכל 'יד אליהו' בתל-אביב. כבר חודש ימים מתקיימים בכל בתי-הספר ותלמודי-התורה מבצעים מיוחדים של הכנה לקראת היום הגדול, בלימוד תורה, במידות טובות ובהפצת היהדות. הפעילות הזאת תסוכם בכינוס הארצי.

פעילות ט"ו בשבט

בתי-חב"ד מקיימים פעילות מיוחדת לרגל ט"ו בשבט. צעירי-חב"ד הוציאו לאור עלון מיוחד לילדים, ובו מוסברת משמעותו של ט"ו בשבט ומובאים דברים על המצוות התלויות בארץ ואהבת ארץ ישראל.

סמינר ט"ו בשבט

עמותת התקשרות מקיימת סמינר מיוחד לרגל ט"ו בשבט בנושא זוגיות ומשפחה, במלון הגליל בנתניה, עם מיטב המשפיעים והמרצים. טל' 077-2175770.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
4:33	5:05	5:32	4:47
5:37	6:10	6:28	5:46

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • פקס 973-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

מזון שמחדיר ביטחון בבורא

'עצירת טל', בשונה מגשם שעלול להיעצר. הגשם תלוי בעבודת האדם, ולכן עלולה להתרחש עצירת גשמים, אבל הטל אינו תלוי בפעולתו של האדם, ולכן הוא יורד בכל עת.

הכנה לכניסה לארץ

ובכל זאת, גם במן נדרשה עשייה כלשהי מצד האדם - "ויצא העם ולקטו". ולכאורה, אם המן מבטא ביטחון גמור בקב"ה, מדוע נדרשה פעולת הלקיטה? אלא שהיה צורך בפעולה מסויימת מצד האדם כדי שהמן יוכל לשמש הכנה לקראת הכניסה לארץ ישראל.

אילו לא הייתה במן שום פעולה מצד האדם, לא היה לו קשר אל החיים בארץ ישראל. היה אפשר לחשוב שביטחון בקב"ה יכול להיות רק כאשר מקבלים לחם מן השמים, ואילו בשעה שצריכים לחרוש ולזרוע - כאן הטבע שולט. לכן נדרשה עשייה כלשהי גם במן, כדי להראות שגם בשעה שהאדם עושה פעולה בדרך הטבע, עדיין הברכה והפרנסה באות מלמעלה, ופעולת האדם אינה אלא 'כלי' לקבלת השפע האלוקי.

(לקוטי שיחות כרך טז, עמ' 174)

ועמלו ולראות בהם את מקור פרנסתו.

לא כך ב'לחם מן השמים'. כאן אין שום התערבות אנושית, אלא היהודי סומך לגמרי על הקב"ה. ואכן, זו הייתה מטרת ירידת המן: "למען אנסנו, הַיֵּלֶךְ בתורתו אם לא". וכפי שרש"י מסביר שהניסיון היה "אם ישמרו מצוות התלויות בו, שלא יותירו ממנו". הקב"ה רצה להקנות ליהודי ביטחון מושלם בבורא, ולכן היה אסור להותיר מן המן ליום המחר.

לא לדאוג למחר

מכיוון שהמן נועד לטעת באדם ביטחון מוחלט בקב"ה, נאסר על בני ישראל לעשות אפילו פעולה קטנה שמבטאת דאגה לפרנסה, כמו השארת לחם ליום המחר. הקב"ה אומר: "דבר יום ביומו", והמדרש מסביר: "מי שברא יום, ברא פרנסתו. מכאן היה רבי אלעזר המודעי אומר, כל מי שיש לו מה יאכל היום ואומר מה אוכל למחר - הרי זה מחוסר אמונה".

לכן היה המן כרוך בירידת הטל, שהיה יורד תחילה, ועליו היה המן יורד, ושוב מעליו הייתה יורדת שכבת הטל. שכן בטל אין מצב של

במשך ארבעים שנות הנדודים במדבר אכלו בני ישראל את המן, כפי שהקב"ה אומר בפרשתנו: "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו".

יש הבדל מהותי בין המן, שהוא 'לחם מן השמים', לבין הלחם הרגיל, שהוא 'לחם מן הארץ': הלחם מן הארץ קשור בעבודת האדם. על האדם לחרוש, לזרוע, לקצור וכו', ובתוך העבודה הזאת של האדם הקב"ה מעביר את שפע הברכה והפרנסה. לעומתו, לחם מן השמים אינו תלוי כלל בפעולת האדם. כאן לא נדרשת שום עבודה אנושית, והמן ניתן בפעולה שכולה אלוקית.

בלי התערבות אנושית

ההבדל הזה משפיע גם על טיב אמונתו של האדם. ב'לחם מן הארץ' עלול האדם לחשוב כי עבודתו ועמלו הביאו לו את הפרנסה. אמנם הוא יודע שהכול בא מלמעלה, ושהמעשים שלנו אינם אלא בבחינת 'כלי' שהברכה האלוקית שורה בו, אבל מכיוון שבפועל הלחם צומח מן הארץ, על-ידי עבודתו ועמלו של האדם, הוא עלול להחשיב את פעולתו

אמרת השבוע

בעקבות הקב"ה

האדמו"ר רבי מרדכי שלמה מבויאן בא בפעם הראשונה לביקור בארץ ישראל באנייה שעגנה בחיפה. שם עלה למכונית שנסעה לתל-אביב, ועמו נסעו כמה מזקני החסידים.

הדרך ארכה כשעתיים, והחסידים ציפו לשמוע מהצדיק דברי תורה וחסידות, אך רבי מרדכי שלמה הביט כל הזמן בנוף ולא דיבר. אחד החסידים לא היה יכול להתאפק ושאל: "מה אתם רואים בחוץ?".

השיב רבי מרדכי שלמה: "התורה אומרת ש'עניני ה' אלוקיך בה מר(א)שית השנה ועד אחרית השנה'. מביט אני על ארץ ישראל, שהקב"ה מביט בה כל הזמן". והוסיף להביט בנוף כל משך הנסיעה ולא דיבר דבר.

פתגם חסידי

אחד משלוחי הרבי מליובאוויטש רצה מאוד לבוא אל הרבי לחודש החגים, והרבי לא הסכים. מזכירו של הרבי אמר לרבי: "הוא רוצה מאוד לבוא". נענה הרבי: "לרצות הוא צריך לרצות להיות כאן, אבל להיות - עליו להיות שם".

מן המעיין

שירת הים | מאת הרב אליעזר ברוד

כל הבריאה שרה

"אז ישיר" (שמות טו,א), לשון הפעיל. משה רבנו ובני ישראל עוררו בשירתם את הבריאה כולה, עליונים ותחתונים, לומר שירה.

(רבי נפתלי צבי מרופשיץ)

שירה מתפרצת

"אז ישיר משה". יש להבחין בין שני סוגי שירה - שירה המעוררת את השמחה ושירה המתפרצת מעצמה. בסוג השני הייתה גם שירת הים, שכן בעקבות האור הנעלה שהאיר, התפרצה מעצמה השירה של משה ובני ישראל.

(ספר המאמרים תר"פ)

גם הקב"ה נושע

על הפסוק "ויושע ה' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים" (שמות יד,ל) חז"ל אומרים (במדבר רבה) שהקב"ה נושע כביכול עם ישראל. זהו שנאמר (שמות טו,א) "אשירה לה", כלומר שהשירה היא על הישועה של הקב"ה.

(אור התורה)

אין הבדל

"אז ישיר משה ובני ישראל" (שמות טו,א). מדוע נאמר "ישיר" בלשון יחיד ולא "ישירו" בלשון רבים? אלא שההתגלות האלוקית

בשעת קריעת ים סוף עוררה את עצם הנפש לשיר, ובשעה שעצם הנפש שרה אין הבדל בין משה ובין בני ישראל. החילוקים שביניהם הם רק במידת ההתפשטות של עצם הנפש.

(הצמח צדק)

לשיר תמיד

"ויאמרו לאמור" (שמות טו,א). בקשתם של ישראל הייתה שישו לומר שירה זו תמיד, באותה התלהבות שאמרו בקריעת ים סוף.

(רבי שלמה מרדזימין)

כשהאמינו בקעה השירה

"ויאמינו בה' ובמשה עבדו, אז ישיר משה" (שמות טו,יא). כשישראל האמינו בה' ובזה שמשע עבדו, "אז ישיר משה" - יכול היה משה לומר שירה.

(דגל מחנה אפרים)

שירה על האמונה

במדבר אירעו לישראל עוד ניסים גדולים, ומדוע לא אמרו עליהם שירה, כדרך שאמרו על קריעת ים סוף? אלא שהשירה נאמרה לא על הנס עצמו של קריעת ים סוף, אלא על שבזכות קריעת ים סוף באו בני ישראל לידי אמונה שלמה, ועל זה אמרו שירה.

(רבי ישראל מרוז'ין)

צופה בנשמות

הבחור היה נרגש מאוד לקראת הנסיעה אל הרבי מליובאוויטש. באותה עת, בשנת תשל"ג, טיסה לניו יורק לא הייתה דבר שבשגרה וההתרגשות הייתה גדולה.

הרב שבתי סלביטצקי, כיום שליח הרבי באנטוורפן שבבלגיה, סיים אז שלוש שנות לימודים בשיבת 'תומכי'מנימים' בכפר'חב"ד, ועמד לנסוע לשנת לימודים בחצר הרבי. את ההכנות לנסיעה עשה בבית הוריו בתל'אביב.

שבתי סיפר לשכניו ולמכריו על נסיעתו, והציע להם לשגר מכתבים לבקשת ברכה מהרבי. מפעם לפעם נשמע צלצול בפעמון הבית ועוד מכר בא למסור מכתב הממוען לרבי.

הוא כבר עמד לסגור את מזוודותיו לקראת הטיסה כאשר נשמעה דפיקה בדלת. עמד שם שכן ושמו אפרים גולן, מהנדס במקצועו. התברר שבעת האחרונה הוא סובל מבעיה בעמוד השדרה. הוא נבדק בדיקות מקיפות אצל רופאים מומחים, אך הם לא הציעו פתרון לבעיה.

"שמעתי שאתה נוסע אל הרבי", אמר האיש. "רציתי לבקש ממך להזכיר אותי לפני הרבי, שיתפלל לרפואתי". שבתי שאל את האיש לשמו ולשם אימו, כמקובל בבקשת ברכה, והאיש השיב כי שמו אפרים בן דבורה. בגלל הלחץ של ההכנות האחרונות לנסיעה לא טרח שבתי לרשום את השמות, והאמין כי יזכור אותם. הוא הבטיח לאיש לבקש ברכה בעבורו.

שבתי הגיע אל בית מדרשו של הרבי, ועתה הוא מתכוון לכניסתו ל'יחידות'. כנהוג, הוא מעלה את בקשותיו על הנייר, ואת הדפים האלה ימסור לרבי בהיכנסו אל חדרו.

דברים רבים יש לו לכתוב. עד מהרה הוא מגלה כי כבר מילא שבעה עמודים. הוא חש אינוחות להטריח את הרבי בקריאת המכתב הארוך, ולכן הוא יושב לכתוב מחדש את מכתבו, בתמציתיות ובקיצור.

סוף סוף סיים. עתה בידו שלושה עמודי פוליו מלאים שורות צפופות. הוא מרגיש מוכן להיכנס אל הרבי. ופתאום הוא נזכר בבקשתו של מר גולן, השכן מתל'אביב. "כיצד יכולתי לשכוח?!", כעס על עצמו. שבתי ישב לכתוב את שמו של האיש, אך התקשה למצוא מקום פנוי בדף. רק בסוף העמוד האחרון מצא מקום ריק לציון השם ותוכן הבקשה.

אך אביו, הוא זוכר את שמו של האיש, אולם את שם אימו אין הוא מצליח לזכור. באין ברירה נהג כפי עצת חכמים, לכתוב את שמה של הראשונה בארבע האימהות, שרה אימנו, כשם האם.

הוא נכנס לחדרו הרבי ומסר בידו את המכתב. הרבי, כדרכו, קרא את

מכתבו במהירות בלתי נפתסת, ומיד החל לענות על כל שאלותיו, על פי הסדר שכתב. כשהגיע הרבי לסוף המכתב, למקום שבו צוין שמו של השכן, הרים את עיניו אל שבת, ובמבט רציני שאל: "אפרים בן...?".

שבתי עמד נבוך. הוא חש כאילו הרבי אומר לו: את דאגותיך שטחת

בשלושה עמודים ולא חיסרת דבר, ואילו את דאגת הזולת בקושי זכרת, וגם שכחת את שם אימו?!

הרבי שאל שוב: "אפרים בן...?", ממתין לתשובתו של שבת, שלא ידע את נפשו. לבסוף לקח הרבי עיפרון וציוין בצד הדף, ליד שמו של האיש, את המילים: "דבורה אסתר".

שבתי יצא מה'יחידות' נרגש ונסער. הוא חש כי הרבי לימד אותו פרק באהבת ישראל ואכפתיות מהזולת. בהיבט נוכח זה עתה בגילוי רוח קודשו של הרבי, שידע בעצמו את שם אימו של שכנו מהנדס.

בהזדמנות קרובה התקשר אל מר גולן, וסיפר לו בהתרגשות את מה שאירע בעת ה'יחידות'. הוא גם הסביר לו כי הרבי לוקח עמו את הדף, שבו צוין את שמו ושם אימו, כדי להזכירו בתפילה על ציון קברו של הרבי הקודם, למען רפואתו השלמה.

מר גולן אכן היה נרגש ושמח מקבלת הברכה, אולם דווקא באשר לשם אימו הגיב בתמיהה. "מוזר מאוד", אמר, "אני מאמין כי הרבי הוא אדם גדול וקדוש, אבל אימי איננה נקראת אסתר ויש לה רק שם אחד - דבורה!".

שבתי, חסיד צעיר ונלהב, הסביר למר גולן כי אם הרבי כתב בכתב ידו את השם דבורה אסתר, אין ספק כי זה שמה המלא של האם. הוא הפציר בו לחקור אצל קרובי משפחת אימו, כדי לברר מה עומד מאחורי השם שהוסיף הרבי.

אפרים נשמע ספקן. בתחילה טען כי אין אצל מי לברר. לבסוף נזכר בדודה מבוגרת, שהתגוררה ברוסיה, והביע תקווה כי היא תוכל לשפוך אור על התעלומה. "אתקשר אליך כדי לשמוע מה העלית", הבטיח שבתי.

כעבור זמן שוב טלפן שבתי אל מר גולן. הפעם היה האיש נשמע נרגש ונפעם. לדבריו, שאל את הדודה מה היה שמה המלא של אימו, כמובן בלי לומר לה דבר על מה שכתב הרבי. הדודה השיבה ששמה היה דבורה.

אפרים ניסה לרענן את זיכרונו ושאל: "אולי היה לה עוד שם?". הדודה הגיבה בהמהום קל, ואז אמרה: "כן, ודאי. בלידתה נתנו לה הורינו את השם דבורה אסתר, אולם כשבגרה לא אהבה את השם השני, אסתר, ולמעשה לא השתמשנו בו. כאשר עלתה ארצה החליטה לא להזכיר שם זה, וכך הוא נשכח לגמרי".

שבתי שמע את הדברים בהתרגשות, ומר גולן אמר: "מתברר שצדקת. יש לרבי ראייה שבני אדם רגילים אינם יכולים לתפוס".

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

השירה העשירית

השירה ששר עמישראל לאחר קריעת ים סוף היא הראשונה בסדרה של עשר שירות, והעשירית תהיה בזמן הגאולה (מכילתא שמות טו,א). "חז"ל אף אומרים, שבשירת הים נרמזה השירה העתידה, שכן נאמר "אז ישיר" - בלשון עתיד, וזה מכון למשה רבנו, שיקום לתחייה בבוא הגאולה וישיר את השירה העשירית.

השירה העתידה תהיה שונה משירת מצרים. הבדל אחד: "כל השירות כולן קרואות בלשון נקבה", משום ש"התשועות שעברו היה אחריהם שעבוד". אבל "התשועה העתידה להיות אין אחריה שעבוד, לכן קרואה בלשון זכר", כפי שנאמר: "שירו לה' שיר חדש".

הבדל שני נאמר במדרש (שמות רבה, סוף פרשה כג): "אמר להם הקב"ה לישראל: בעולם הזה אמרתם לפני פעם אחת 'זה אילי', אבל לעתיד לבוא אתם אומרים אותו דבר ב' פעמים, שנאמר 'ואמר ביום ההוא הנה אלוקינו זה קוינו לו ויושיענו, זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו'".

גילוי האמת של העולם

את המילה 'זה' אפשר לומר רק על דבר גלוי שניצב מול העיניים. כאשר בני ישראל אמרו "זה אילי", לאחר קריעת ים סוף, פירוש הדבר שהם ראו אז את הקב"ה, כביכול, והיו יכולים להראות באצבע ולומר: "זה אילי". אבל בגאולה העתידה תהיה התגלות כפולה, ולכן נשיר אז פעמיים 'זה'.

ההתגלות האלוקית שעליה אמרו בני ישראל "זה אילי" הייתה התגלות של ניסים. בשעת קריעת ים סוף התגלה בעולם הזה כוחו האין סופי של הקב"ה. דרגות אלוקיות עליונות ביותר נתגלו אז לעינינו, עד שאמרנו חז"ל: "ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל".

אבל בהתגלות אלוקית מסוג זה יש חיסרון מרכזי - זו התגלות שהעולם איננו בשל לקבלה. ההתגלות עצמה היא למעלה מכלייהקיבול של העולם, אלא שהקב"ה יצר מצב שיתגלו בעולם דרגות אלוקיות עליונות. לכן כשחולפת ועוברת אותה התגלות, העולם נשאר במצבו הנחות. בשעת הנס יש התרגשות עצומה, אבל לאחר הנס הכול חוזר לקדמותו.

אך יש סוג שני של התגלות: כאשר מתגלית האמת הפנימית של העולם הזה עצמו. המצב הרגיל של העולם, מה שמכונה טבע, מתגלה פתאום כפי שהוא לאמיתותו - כוח אלוקי. הקב"ה מגלה, כי חוקי הטבע עצמם ואף הגשמיות של העולם, הם בעצם אלוקות.

יתרונה של התגלות זו, שאין כאן דבר שמחוץ לגדרי העולם. להפך, זו האמת של העולם עצמו. העולם, לאחר שמתגלית האמת האלוקית שבו, שוב אינו יכול להסתיר, והכול רואים כי הקב"ה מנהיג את העולם וממלא את כל המציאות.

הבשר יראה אלוקות

ההתגלות הזאת, של סילוק כל ההסתרים, תהיה בגאולה העתידה. אז ייעלמו כל הדברים הגורמים לעולם הזה להסתיר את אור הקדושה. העולם עצמו יהיה 'כלי' לגילוי האמת שבו עצמו - שכלי כולו אינו אלא אלוקות.

אלא שהתגלות זו תבוא לצד ההתגלות הראשונה - של גילוי הדרגות העליונות, וכך יהיה בגאולה שילוב של שתי ההתגלויות: זו שמלמעלה וזו שמלמטה. על כך נאמר: "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר". שני חלקי הפסוק מבטאים את שני ההיבטים של ההתגלות האלוקית שתהיה לעתיד לבוא:

"ונגלה כבוד ה'" - זה הגילוי מלמעלה, כאשר הדברים העליונים הנשגבים ביותר יתגלו ויראו; ועם זה יהיה "וראו כל בשר" - הבשר הגשמי עצמו, מצד תכונותיו הטבעיות, יראה את האלוקות. לכן, בשירה שתיאמר לעתיד לבוא ייאמר פעמיים "זה" - כנגד שתי ההתגלויות האלוקיות שיתרחשו אז - גילוי האלוקות שמעל לעולם וגילוי האלוקות שבתוך העולם עצמו.

בעקבות השליח הראשון לתוניסיה

בני הקהילה התחנכו אצל הרב פינסון. יש רבים שלמדו אצלו ועלו לישראל, כמו למשל רבי מאיר מאזוז, ראש ישיבת כיסא רחמים".

שימור המסורת

שבוע ימים סיירו בתוניסיה. "עד היום רוחו של הרב פינסון חופפת על ילדי בית-הספר ועל התושבים, שמזכירים את שמו בהערצה", הוא מספר. "בקיר תלמוד-התורה בג'רבה יש פינת זיכרון ובה תמונות ודברים לזכרו. בתוניסיה קהילה של יותר מאלפיים יהודים, מחציתם בג'רבה ומחציתם בתוניס הבירה.

"הרב פינסון, בהוראת הרבי, לא שינה ממנהגי הספרדים ומנוסח התפילה, והדבר תרם רבות לשילובו בקהילה ולשיתוף הפעולה מצד הקהלה ומנהיגיו. בשבת שבה שהינו בתוניס נערכה תפילת 'השכבה' לרב פינסון, לרגל יום-השנה לפטירתו".

על קבר הסבא

רגע מרגש בביקור היה התפילה על קבר הסבא, בבית-העלמין 'לה בורג'ל'. "פגשנו אישה והיא שאלה לשם הסבא ולשנת פטירתו, ובמהירות הובילה אותנו היישר אל הקבר", מספר הרב שמעוני. "ההתרגשות של כלנו, ובפרט של אבא, הייתה עצומה. לא פשוט הדבר. כמעט שישים שנה לא זכה לפקוד את קבר אביו.

תשי"ג, שנתיים אחרי שהרבי מליובאוויטש מקבל עליו את עול ההנהגה. הוא מורה לאברך צעיר, הרב ניסן פינסון, לנסוע למרוקו, לסייע לפעילות השלוחים שם. כמה שנים לאחר מכן עבר הרב פינסון, בהוראת הרבי, לתוניסיה, ושם חי קרוב לחמישים שנה, עד פטירתו בשנת תשס"ח. באותם ימים שאלו את הרבי אם אינו חושש לשלמו במדינה המוסלמית, והרבי השיב: "אל תדאגו, אני חושב עליו".

הרב פינסון הגיע לתוניסיה בתקופה שבה רוב היהודים, ובהם הרבנים ותלמידי-החכמים, עלו ארצה, או עזבו לצרפת. הוא הקים שם ישיבות, תלמודי-תורה ובתי-ספר לבנות, ונלחם למען חינוך יהודי שורשי בכל רחבי תוניסיה.

השליחות נמשכת

יותר מחמישים שנים עברו מאז, ופועלו של הרב פינסון מוסיף להניב פירות. הרב יהושע שמעוני מכפרי-חב"ד, יצא לפני כמה שבועות למסע שורשי בתוניסיה, עם אביו, עמוס. הם מצאו בלב המדינה המוסלמית בית-חב"ד שוקק, הפועל בגיבוי ובסיוע ממשלתי, והמאובטח כל שעות היממה בידי שוטרים מקומיים.

"בית-ספר חב"ד הוא כיום בית-הספר היהודי היחיד בתוניס הבירה", מספר הרב שמעוני. "כל ילדי הקהילה לומדים בו. הוא מנוהל על ידי הרב בנימין חטאב, שהיה בעבר יד ימינו של הרב פינסון. לאורך ביקורי גיליתי כי כמעט כל

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

אָבֵל כשליח-ציבור

שאלה: יש מי שאינם יודעים להתפלל כראוי לפני התיבה או לקרוא את ההפטרה כהלכה, ובכל זאת הם מבקשים לעבור לפני התיבה או לקרוא את ההפטרה לרגל יום-השנה לפטירת הוריהם. האומנם זו זכות לנפטר או אולי להפך?

תשובה: הרמ"א כתב: "נהגו לומר על אב ואם קדיש בתרא [=הקדיש שאחרי 'עלינו']" י"ב חודש, וכן נהגו להפטיר בנביא, ולהתפלל ערבית במוצאי שבתות... וכשהבן מתפלל ומקדש ברבים - פודה אביו ואמו מן הגיהנום... ונהגו שאם מגיע לאדם יום שמת בו אביו ואימו - שאומרים עליהם קדיש יתום לעולם, ומי שיועד להתפלל כל התפילה - מתפלל...".

הקדיש, התפילה וכו' (וכן כל מצווה ומעשה טוב שצאצאי הנפטר עושים) הם לתועלת נשמתו של הנפטר. לכן אם האָבֵל רואי ויכול להיות שליח ציבור

הרב (מימין) מתפלל בבית-העלמין והבן (משמאל) בתלמוד-תורה חב"ד בתוניס

"סבא ז"ל נפטר בשנת תש"ה, משבץ מוחי, בהיותו בן ארבעים וארבע. הוא הניח אלמנה צעירה ושישה יתומים. על מצבתו נכתב: 'מצבת קבורת האישה היקרה, שנפטר פתאום ולא שמח בבניו. שמו הטוב ישועה שמעוני'. אבא, יבלחט"א, היה אז ילד בן תשע. למרות הקושי הגדול גילתה סבתא תושייה וגידלה את הילדים לתפארת. הבנים כולם המשיכו בלימודיהם, ובשנת תשי"ב עלו ארצה, וכולם הקימו משפחות לתפארת. המישה מבניו ובנותיו נתנו את שם הסבא לבנם הבכור, וכך גם אני נקרא יהושע. נקווה שנעלה את עצמותיו לארץ-ישראל".

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח

על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח

מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: שולחן הג

לכל חגי ישראל ומועדיו

מגוון שיחות לכל חג, מעובדות על-פי אוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1 718 604 1020